

ליל שבת קודש פרשת שופטים ה'תשס"ה

בליל שבת קודש לא הרגיש מוהרא"ש נ"י בקו הבריאות ולא איסתיעא מילתא לדרוש אז ברבים.

בוקר שבת קודש פרשת שופטים ה'תשס"ה

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל בסיפור מבערגיר ועני (מעשה י') דף רי"ז, עיין שם.

פתח מוהרא"ש נ"י ואמר, רביז"ל ממשיך לספר, ושם היה מדבר, וילכו לנפשם כל אחד ואחד לבקש לו אוכל לנפשו, כי באותו המקום לא היו רגילים הספינות לבוא לשם, כי היה מדבר, ועל כן לא היו מצפים שם על איזה ספינה לשוב למקומם, והלכו שם במדבר לבקש אוכל, ונתפזרו הנה והנה כל אחד ואחד, כי בגשמיות בודאי הוא כן, שכל אחד דואג לעצמו, ואם אין לו מה לאכול, ילך לבקש אוכל לנפשו, ולא איכפת לו מן השני כלל, וכן הוא ברוחניות גם כן, שכל אחד צריך לדאוג לנפשו, ללמוד ולהתפלל כל מה שצריך, כי חבירו בוודאי לא ידאוג בשבילו, ואם אינו דואג לנפשו, ליתן לה מזונא דנשמתא, היינו אוכל רוחני של תורה ותפילה מצוות ומעשים טובים, אף אחד לא ידאג בשבילו, וישאר חסר וריק מכל חס ושלום.

והלך הבחור הנ"ל במדבר, והיה תולך והולך, עד שנתרחק מן הספר, ורצה לשוב, ולא יכול; וכל מה שרצה לשוב, נתרחק יותר ויותר, עד שראה שאי אפשר לו לשוב, וילך באשר ילך, כי כשאדם נוטה מהדרך הישר אל דרך מקולקל, משם יוצאים כמה וכמה נתיבות ודרכים תועים ומקולקלים מאד, שכשמתחילין לילך, חס ושלום, באותו הדרך הרע, אזי תועים ונכונים באלו הדרכים עד שקשה לשוב ולצאת משם (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ר"ו), ולכן מיד שאדם

רואה שהוא מתחיל לתעות מן הדרך הישר, עליו לצעוק אל השם יתברך (תהלים קי"ט)
תעיתי כזה אובד בקש עבדך, שהשם יתברך יחזירנו לדרך הישר, כדי שלא יתרחק
כל כך, עד שלא יהיה יכול לחזור חס ושלום.

והלך שם במדבר, והיה בידו קשת שהיה מציל עצמו נגד החיות רעות
שבמדבר, הקשת היא התפילה (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' מ"ב, וחלק ב' סי' פ"ד), והתפילה מגן
עליו מפני הקליפות והרוחות רעות הנקראים חיות רעות, הרוצים לטרוף את האדם
חס ושלום, וכל זמן שאדם חזק בעבודת התפילה, ובכל מקום בואו, הוא מדבר
ומתפלל אליו יתברך, אזי אין כוח לכל החיות רעות לשלוט בו, כי הוא מכלה את
כולם עם קשתו זו תפילתו, וכובש ומנצח אותם לגמרי.

ומצא שם איזה דברים לאכול, והיה הולך והולך, עד אשר יצא מן המדבר ובא
אל מקום (יישוב), שהיה שם מקום פנוי, והיה שם מים ואילנות סביב סביב של
פירות, והיה אוכל מן הפירות ושתה מן המים, כי זהו עיקר עבודת האדם,
להחיות את עצמו במה שיש לו, ואם אין לו לאכול רק לחם פשוט ומים פשוטים,
יאכל וישתה מה שיש לו, כדי להחיות את נפשו, ולא יסתכל על אחרים שיש להם
מאכלים ומשקאות בשפע, וכן ברוחניות, יאכל וישתה תורה ותפילה כפי מה
שיכול, ולא יסתכל על אחרים שלומדים ומתפללים בכח גדול, ואז סוף כל סוף יגיע
ליישוב, ולמצוא מקום פנוי לעבודת השם יתברך, לעסוק שם בתפילה
ובהתבודדות, ואז יזכה למצוא אילנות טובות שהם הצדיקים אמיתיים, ולאכול
מפירותיהם, שהם החידושי תורה וההתחזקות שלהם, ועל ידי זה יזכה להגיע אל
מה שצריך להגיע, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים,
ולהחיות עצמינו עם דיבוריהם הקדושים, עדי נזכה להתדבק בו יתברך באמת
מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת שופטים ה'תשס"ה

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' י"ב המדבר ממדת התמימות, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על תמצית דברי רביז"ל בתורה זו), כשאדם הלך אחר שכלו וחכמתו, יוכל ליפול בטעותים ומכשולות רבים, ולבא לידי רעות גדולות חס ושלום, ויש שקלקלו הרבה כגון הרשעים הגדולים מאד המפורסמים שהטעו את העולם, והכל היה על ידי חכמתם ושכלם, ועיקר היהדות הוא רק לילך בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות, ולהסתכל בכל דבר שעושה שיהיה שם השם יתברך, ולבלי להשגיח כלל על כבוד עצמו, רק אם יש שם כבוד השם יתברך יעשה, ואם לאו, לאו, ואז בוודאי לא יכשל לעולם, ואפילו כשנופל חס ושלום לספיקות, ויש שנפילתו גדולה מאד מאד רחמנא ליצלן, שנופל לספיקות והרהורים, ומתרחק אחר השם יתברך, אף על פי בן הנפילה והירידה היא תכלית העליה, כי כשמתחיל להסתכל על עצמו, ורואה שרחוק מאד מכבודו יתברך, ושואל ומבקש איה מקום כבודו, מאחר שרואה בעצמו שרחוק מכבודו יתברך, מאחר שנפל למקומות כאלו רחמנא ליצלן, וזה עיקר תיקונו ועלייתו בבחינת ירידה תכלית העליה, וזהו בחינת (בראשית כ"ב) ואיה השעה לעולה, שבחינת איה היא בחינת השעה לעולה, לתקן ולכפר על הרהור הלב וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה רביז"ל מגלה לנו בתורה זאת את עוצם מעלת מדת התמימות, ואיך על ידי תמימות זוכים להגיע אל כל המדרגות הרמות, ולהיות דבוק בו יתברך באמת, כי ענין התמימות הוא לסלק דעתו לגמרי ולקיים את רצונו יתברך בלי שום חכמות והשכלות כלל, "ולהסתכל שבכל דבר שעושה שיהיה שם השם יתברך", ומהו פירוש דבר זה, כי איך האדם יודע כמה שעושה אם יש שם השם יתברך אם לא? וגם, הלא מלא כל הארץ כבודו, והשם יתברך נמצא בכל מקום, אם כן מה שייך להסתפק בדבר זה? אבל הענין מובן על פי דברי הזוהר הקדוש בכמה מקומות, קודשא בריך הוא ואורייתא כולא חד, שהקדוש ברוך הוא אחד עם התורה, נמצא שהכוונה שיסתכל האדם בכל דבר שעושה, שיהיה על פי

התורה הקדושה, ולא יטה מדברי השולחן ערוך בשום דבר שעושה, לא לחומרא ולא לקולא, כי כמו המיקל נגד השולחן ערוך והפוסקים הוא עבריין, כמו כן המחמיר נגד דבריהם הוא עבריין, והוא בכלל החכמות וההשכלות שמרחיקים את האדם מאד מהשם יתברך, כי עיקר היהדות הוא תמימות גמור, לקיים את כל דברי השולחן ערוך כמו שהם בלי חומרות ובלי קולות, ואז האדם יודע שבכל דבר שעושה, שם נמצא השם יתברך, כי הוא יתברך אחד עם התורה, אבל מיד שמוסיף או גורע על דברי תורה חס ושלום, כבר עוזב את דרכי התמימות, והולך בדרכי חלקלקות, והוא עלול לבוא לידי רעות רבות רחמנא ליצלק, כי החכמות מפילין את האדם מאד, ומטעים אותו מדחי אל דחי, כי הבעל דבר מנסה לתפוס את האדם ברשתו משני הכיוונים, מצד אחד מעמים עליו חומרות יתירות כדי להחליש דעתו, כשרואה שאי אפשר לו לקיים כל כך הרבה, ועל ידי עוזב את הכל חס ושלום, ומצד שני על דברים קטנים וקלים, הוא אומר לו, למה תחשוב שבדברים קטנים וקלים כאלה יכולים לעבוד את השם יתברך, אינם שווים כלום, וברוך זה מבלבל דעת האדם מלעבוד את השם יתברך, עד שמכניס בו ספיקות והרהורים על הנהגותיו יתברך, ונכנס בו כפירות ואפיקורסות רחמנא ליצלק, כי מיד שאינו מרגיש את שמחת החיים בקיום התורה והמצוות בתמימות ובפשיטות גמור, הוא עלול להישבר מאד מרוב צרות ויסורים שעוברים עליו, כי נכנס בו קושיות וספיקות עליו יתברך, עד שחשוך ומר לו מאד החיים, ואין לו במה להחיות עצמו, אבל כשיש לאדם מדת התמימות, הוא ניצול מכל זה, כי התמימות מכניס בו שמחת החיים, והוא שש ושמה בכל מה שעושה, ולכן האדם צריך למסור נפשו על מדת התמימות, לקיים את התורה בתמימות ובשמחה עצומה, ואז לבטח ילך דרכו, ויצליח מאד בכל ימי חייו.

והנה רביז"ל מגלה לנו כאן גם התחזקות נפלאה, שאפילו מי שכבר נפל לספיקות והרהורים על השם יתברך חס ושלום, אסור לו להתייאש וליפול בדעתו, כי אין ייאוש בעולם כלל, ואדם יכול לחזור אליו יתברך גם מתכלית דיוטא התחתונה, ולהפוך כל ירדותיו לעליות, כי מהו הנפילה והירידה הכי גדולה? זהו כשנופל לעבודה זרה ולמחשבות של כפירות ואפיקורסות רחמנא ליצלק, ואפילו כשרק סר מדרכי האמונה במקצת חס ושלום, כבר נחשב לעבודה זרה, וכמו שפירש הבעל שם טוב הקדוש זי"ע את הפסוק (דברים י"א) וסרתם ועבדתם אלהים אחרים, שמיד שסרים מדרכי האמונה, כבר נחשב לעבודת אלילים, והנה אפילו כשנפל למקומות אלו חס ושלום, אסור להתייאש כלל, רק גם משם לצעוק אל השם יתברך, ולומר "איה מקום כבודו", איפוא אתה השם יתברך, כי גם במקומות הכי רחוקים, אפילו

בבתי עבודה זרה רחמנא ליצלן, גם שם נמצא כבודו יתברך, רק שהוא בהעלם ובצמצום גדול, ואם יחפש ויבקש הרבה, ימצא אותו יתברך גם שם, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי תענית, מובא בסוף תורה זו של רביז"ל) אם ישאל לך אדם היכן אלקיך, תאמר לו בכרך גדול שברומי, שגם במקור הטומאה יש שם חיותו יתברך, רק הוא בהעלם גדול, וכשאדם מחפש אחריו יתברך, זוכה למצוא אותו יתברך גם שם, נמצא שענין זה גם קשור למדת התמימות, כי לצעוק ממקומות אלו "איה מקום כבודו", בודאי צריכין תמימות גדול, לסלק דעתו וחכמתו המדומית לגמרי, ולהאמין שאפילו בעוצם ירידתו יש שם השם יתברך, ואז על ידי זה נחשב כאילו הקריב קרבן עולה, בבחינת ואיה השה לעולה, שצעקת "איה", נחשב כמו קרבן "עולה", שמביאים על הרהור הלב, כי הלב נשבר של האדם, נחשב כאילו הקריב קרבן עולה ממש (ליקוטי מוהר"ן חלק סי' ק"ח), ואז מהפך עוצם ירידתו לעליה גדולה, כי מוצא את אלקותו גם במקומות הרחוקים, שזהו חידוש גדול, ונתוודע לו שבאמת אין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, נמצא שמדת התמימות עוזר לאדם בכל ענין, הן לשמור את התורה בכל פרטיה ודקדוקיה בלי שום חומרות וקולות כלל, והן שאפילו אם נפל כבר למקומות ירודים מאד, מדת התמימות יזכה אותו להפוך את הירידה לעלייה גדולה, ויזכה להיות דבק בו יתברך באמת, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (דברים י"ח) תמים תהיה עם הוי"ה אלקיך, ופירש"י, התהלך עמו בתמימות, ותצפה לו, ולא תחקור אחר העתידות, אלא כל מה שיבא עליך קבל בתמימות, ואז תהיה עמו ולחלקו, ויש להבין שלכאורה בדברי רש"י הקדוש נראה שיש בפסוק שני דברים, אחד, אזהרה, "תמים תהיה", שיהיה לך מדת התמימות, ושנית גם הבטחה, שאם יהיה לך תמימות אזי "תהיה עם הוי"ה אלקיך", ואיך שני דברים אלו מתפרשים ביחד, שאם זה אזהרה איך זה הבטחה? אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי דייקא על ידי שאדם קונה לעצמו מדת התמימות, הוא מתקשר בו יתברך עד שהוא "עמו ולחלקו", כי זהו עיקר התמימות, שיסתכל בכל דבר שעושה שיהיה שם השם יתברך, שזהו מה שאומר רש"י, התהלך עמו בתמימות ותצפה לו, שתצפה ותראה בכל דבר שאתה עושה שיהיה שם השם יתברך, ולא תחקור אחר העתידות, כי דרך בני אדם שהולכים בחכמות ובהשכלות, שמתפעלים מאד מחווי כוכבים וממגידי עתידות, וחוששים לדבריהם, מה שאין כן אלו ההולכים בתמימות, אינם מתפעלים מכל אלו כלל, רק מקיימין את רצון השם יתברך בתמימות ובפשיטות גמור, וזה שומר אותם מכל רע, ומבטל את כל מה שהחוזי כוכבים רואים עליהם, וכמובא במדרש (תנחומא שופטים)

שחזוי כוכבים אמרו על שני אנשים שהם יוצאים למלאכתם ואינם חוזרים, כי ינשכם נחש, ואחר כך כשחזרו לשלום, שאלו אותם, מה עשיתם ביום הזה, אמרו להם, לא עשינו דבר אלא כמו שאנחנו תמיד הגלים לעשות, קרינו את השמע והתפללנו, אמרו להם, יהודים אתם? אין דברי האיסטרוולוגין מתקיימים בכם, עיין שם, כי כשיהודי הולך בתמימות ומקיים את רצון ה' בתמימות גמור, אין כל הנראה בכוכבים שולטים בהם כלל, ולכן בודאי על ידי מדת התמימות "לא תחקור אחר העתידות", כי לא תשלוט בכם כלל, "אלא כל מה שיבוא עליך קבל בתמימות", זהו ענין ההתחזקות הנ"ל של רביז"ל, שאפילו אדם נפל למקום שנפל לא יתייאש עצמו כלל, רק גם משם יצק אל השם יתברך "איה מקום כבודו" ויחפש את כבודו יתברך גם בעוצם ירידתו, "ואז תהיה עמו ולחלקו", כי יתגלה לך איך שהקדוש ברוך הוא נמצא גם שם, אפילו במקומות הכי ירודים והכי נמוכים, ואי אפשר להיפרד ממנו יתברך כלל, כי אתה עמו ולחלקו, והשם יתברך יזכינו למדת התמימות באמת, לעבדו יתברך באמת ובתמים כל ימי חיינו, עדי נזכה לחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

